[2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1090

ਕੁੰਵਰ ਨਾਲੋਂ

v.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ

(2011 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2172)

ਮਾਰਚ 02, 2020

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਐਕਟ, 1985 –

.50 - ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਇਹ ਵੀ - ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰੋਕਿਆ - ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ

ਬੈਗ ਵਿਚੋਂ 6 ਕਿਲੋ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਉਹ ਡੀਐਸਪੀ-ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ; ਇਹ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 6 ਕਿਲੋ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਹੋਲਡ: ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਰਿਕਵਰੀ ਉਸ ਬੈਗ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਦਲੀਲ

ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਦਲੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਈ ਗਈ ਸੀ - ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਸੀਲ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ

ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਡੀਐਸਪੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ

ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੀਐਸਪੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਹੈਲਡ: ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਰਿਕਵਰੀ ਬੈਗ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਕੀਤਾ

ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਬੀ ਲਈ ਸੀ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਮੂਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਲ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਵਿੱਚ ਡੀਐਸਪੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਡੀਐਸਪੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ

ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 21, 30, 34) [1098--; 1104--; 1105-]

ਅਸ਼ੋਕ ਉਰਫ ਡਾਂਗਰਾ ਜੈਸਵਾਲ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ
(2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 123 : [2011] 4 ਐਸਸੀਆਰ 253 - ਵਿਲੱਖਣ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 473 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਤੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2004) 10 ਐਸਸੀਸੀ
562 : [2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 918; ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ
5. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2018) 2 ਐਸਸੀਸੀ 305; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ
ਸਾਹੀ ਰਾਮ (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 649; ਦਿਲੀਪ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2007) 1 ਐਸਸੀਸੀ 450 :
[2006] 9 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ
390 ; ਐਸ.ਕੇ. ਰਾਜੂ ਉਰਫ ਅਬਦੁਲ ਹੱਕ ਉਰਫ ਜੱਗਾ ਬਨਾਮ ਜੱਗਾ ਵੀ. ਰਾਜ
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (2018) 9 ਐਸਸੀਸੀ 708: [2018] 10 ਐਸਸੀਆਰ
731 ; ਵਿਜੇ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇ ਜੈਨ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2013) 14 ਐਸਸੀਸੀ 527 : [2013] 4 ਐਸਸੀਆਰ 293;
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਰਾਜ
ਪੰਜਾਬ (2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 540 : [2018] 10 ਐਸਸੀਆਰ 910 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 918	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 4
(2018) 2 ਐਸਸੀਸੀ 305	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 4
(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 649	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5

[2006] 9 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 390	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6
(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 473	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 7
[2018] 10 SCR 731	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7
[2013] 4 SCR 293	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25
[2018] 10 SCR 910	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 25
[2011] 4 SCR 253	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 23

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2011 ਦਾ 2172.

2005 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2113-ਐਸਬੀ ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.08.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਦੈ ਗੁਪਤਾ, ਹੀਰੇਨ ਦਾਸਨ, ਚੰਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ, ਹੇਮੰਤ ਕੁਸ਼ਵਾਹਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਲਾ ਚੰਦਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਸ਼ੇਖਰ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਐਕਟ, 1985 (ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

2. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

10.04.2004 ਨੂੰ, ਏਐਸਆਈ-ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ 8, ਮਰਲਾ ਕਲੋਨੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਦੇਖਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁਰਨ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ
ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਦਾ ਮਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਡੀਐਸਪੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ।
ਬੈਗ ਦਾ ਭਾਰ 6 ਕਿਲੋ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਸੀ।

ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਸਮੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।
ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ 8 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਡੀਐਸਪੀ-ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ, (ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ) ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ
ਕੇਸ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ
ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ 01:30 ਵਜੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ
ਪੀ.ਐਮ. ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 03:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ 12:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ
ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਪੀ.ਐਮ.
ਦੁਪਹਿਰ 02:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਉੱਥੇ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 6 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੀ।
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ,
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ:

ਜਿਤੇਂਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ[1];

ਅਸ਼ੋਕ ਏਲੀਅਸ ਡਾਂਗਰਾ ਜੈਸਵਾਲ v. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 2; ਅਤੇ
ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੀ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 3.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ । ਸ਼ਾਹੀ ਰਾਮ 4, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ
ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ.

---

[1] (2004) 10 562
[2] (2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 123
[3] (2018) 2 ਐਸਸੀਸੀ 305
[4] (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 649

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜੇ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 50 ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ
ਦਿਲੀਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ[5].
ਇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ◌ਾ◌ਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"16. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਧਾਰਾ 50 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਪਰ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ
10 ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

7. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ[6], ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ
ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ
ਰਾਜੂ ਉਰਫ ਅਬਦੁਲ ਹੱਕ ਉਰਫ ਜੱਗਾ ਬਨਾਮ ਐਸਕੇ ਰਾਜੂ ਉਰਫ ◌ਂ ਜੱਗਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ।ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ. ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ
ਗਵਾਹ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ (ਡੀਐਸਪੀ) ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੈਗ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
50. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ

---

[5] (2007) 1 450
[6] (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 473
[7] (2018) 9 ਐਸਸੀਸੀ 708

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲੇਖ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੈ
ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਰਿਪੋਰਟ। ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ -6 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ
ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਸਤ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ; ਲੋਕ ਉੱਥੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਨਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਝਿਜਕ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਾਬਰੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਨੀਲ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਸਨ
ਦੁਪਹਿਰ 1:00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਰਪੰਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਪਿੰਡ। ਉਹ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਪ ਮਿੰਟ ਲਈ ਰੁਕੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ।

ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ। ਅਗਲਾ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਅੰਤਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਜਿਸ ਨੂੰ ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਫ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਡੀਐਸਪੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ (ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.) ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

ਉਸ ਨੂੰ ਏਐਸਆਈ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਈ।
ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਕਰੀਬ 1:10 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ। ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 1:30 ਵਜੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ।

ਪੀਡਬਲਯੂ -7 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਏਐਸਆਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 01:00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਮ 04:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 01:05 ਵਜੇ ਡੀਐਸਪੀ ਨੂੰ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੀਐਸਪੀ/ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਡੀਐਸਪੀ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 01:20 ਵਜੇ ਆਏ। ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 03.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ।

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ, ਡੀਐਸਪੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਰਾਜ v. ਹੀਰਾ ਲਾਲ), ਉਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ:

10.04.2004 ਨੂੰ, ਉਸਨੂੰ ਡੀਐਸਪੀ ਹੈੱਡ ਕੁਆਰਟਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਾਣੀਪਤ। ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਆਇਆ ਸੀ
ਧਾਰਾ ५० ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਣੀਪਤ ਦੇ 8, ਮਰਲਾ ਵਿਖੇ ਰੇਲਵੇ ਕਰਾਸਿੰਗ ਨੇੜੇ ਜੱਟਲ ਰੋਡ 'ਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ-
ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 02:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਉਹ
ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 12:20 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੌਕੇ ਦੀ ਦੂਰੀ ੨.५ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ।

14. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 01:30 ਵਜੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ.ਆਈ.
ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 03:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਡੀਐਸਪੀ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਹ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਸ ਜਾਂਚ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 12:20 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 02:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਉਥੇ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਡੀਐਸਪੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਥਾਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

15. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ 6, ਏਐਸਆਈ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:

ਜੀਪ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਹੇਠ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ... ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੀਪ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕਿਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਇਕੱਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਲੈ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜੀਪ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿਲੀਪ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ,
ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"16. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 50 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਪਰ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ
ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ 10. ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਐਸ.ਕੇ. ਰਾਜੂ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਦਿਲੀਪ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ,
ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੋ:

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਦਿਲੀਪ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ।
ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 50 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਭੁੱਕੀ ਦੀਆਂ 9 ਬੋਰੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਸੀ
34 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ। ਗੱਡੀ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ/ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ,
ਬੂਲੁਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ), ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਬਲੁਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"16. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, (1999) 6 ਐਸਸੀਸੀ 172: 1999 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 1080 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 57 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ (3) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ "ਸਿਰਫ" 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਵਸਤੂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਪਰ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਭਾਲ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਿਕਵਰੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ
ਵਾਹਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ "ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ" ਸੀ ਚਿੰਤਤ, ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਵਾਹਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ. ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟੇ (3) ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿਲੀਪ ਕੇਸ [ਦਿਲੀਪ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2007) 1 ਐਸਸੀਸੀ 450: (2007) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 377] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਵਾਹਨ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 50 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦਿਲੀਪ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਕੇਸ [ਦਿਲੀਪ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2007) 1 ਐਸਸੀਸੀ 450: (2007) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 377] ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, (1999) 6 ਐਸਸੀਸੀ 172: 1999 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 1080] ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ।

ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਅਰਥਾਤ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਿਲੀਪ (ਸੁਪਰਾ) ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਉਪਲਬਧ ਰਹੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਐਸਕੇ ਰਾਜੂ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
(ਸੁਪਰਾ)। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ
ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਥਿਤ ਨਿੱਜੀ ਤਲਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਵਰੀ ਬੈਗ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਿਤੇਂਦਰ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਤੇਂਦਰ (ਸੁਪਰਾ)। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ
ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੁਕਰ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ 7, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 6 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੀ
ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ
ਰਿਕਵਰੀ। ਪੈਰਾ 6 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"6. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇਹ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ ◌ਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ
ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਚਰਸ ਅਤੇ ਗਾਂਜਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਦੋਸ਼ੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ
ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕੋਈ
ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ
ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ
ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ
ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਚ ਮੁਕਰ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਪੰਚਨਾਮਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਚਿੰਤਤ। ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੁਝਾਅ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਹਨ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ
ਲਈ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ, ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮੋੜਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਮੁਕਰਾਉਣਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ,
ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ
ਐਕਟ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਸ਼ੋਕ ਏਲੀਅਸ ਡਾਂਗਰਾ ਜੈਸਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ
ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਨ ਵਰਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ
10 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

10. ਕਥਿਤ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ 8-3-2005 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 11.45 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨੇ 10-3-2005 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਐਫਐਸਐਲ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਪਰ ਉਹ 12-3-2005 ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਾਲ
ਡਰਾਫਟ। ਨਮੂਨੇ 14-3-2005 ਨੂੰ ਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ,
ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨਮੂਨੇ ਐਫਐਸਐਲ ਵਿਖੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 8-3-2005 ਦੀ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ,
14-3-2005 ਨੂੰ ਐਫਐਸਐਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲੇ ਗਏ ਸਨ।

11. ਐਫਐਸਐਲ ਰਿਪੋਰਟ 21-3-2005 ਨੂੰ ਆਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।
31-3-2005, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਥਿਤ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ 28-5-2005 ਨੂੰ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਖਰੀ ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ
ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਪੈਰਾ 12 ਦੇਖੋ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਿਤੇਂਦਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਕੋਈ ਵੀ ਤੱਥ ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਵਿਜੇ ਜੈਨ v. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਪ੍ਰਦੇਸ਼8. ਪਹਿਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਪੈਰਾ 5 ਦੇਖੋ)। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੂਟਕੇਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ
ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ। ਸੂਟਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 11 ਦੇ ਸਬੂਤ

8 (2013) 14 ਐਸਸੀਸੀ 527

ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੋ ਇਕ ਸਬੂਤ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਟਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪੈਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਫਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪੋਲੀਥੀਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ ੧੧ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਸੂਟਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਊਨ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਨਮੂਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ ੩ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਮੂਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।
ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ
ਸਮੱਗਰੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ (ਸੁਪਰਾ), ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗਾਂਜਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਐਮ.ਆਰ. ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਲ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

ਸੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ
ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ, ਪੀਡਬਲਯੂ 2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਏ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਸ਼ੋਕ (ਸੁਪਰਾ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਤੇਂਦਰ(ਸੁਪਰਾ)।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ । ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ[9]. ਇਹ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸ
ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ

ਈ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ:

10. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 3) ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ 1-5-1998 ਨੂੰ ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਸੀਲ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਸੀਲ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਸੀਲ ਨਾਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਸੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 3) ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਨਮੂਨੇ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।
ਉਹ 1-5-1998 ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 5)
ਫਿਰ ਮਾਲਖਾਨਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਪਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 5) ਨੇ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੰਬਰ 19 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

[9] (2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 540

ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮਾਲਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ। ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 3) ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 5) ਦੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ◌ਾ◌ਂ ਨੂੰ ਮਾਲਖਾਨੇ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ।

11. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਅਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 3) ਦੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤ
ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ◌ਾ◌ਂ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਸਜ਼ਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਬਾਰੇ ਹੈ. ਇਹ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਮੰਨ ਲਵੇਗਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"12. ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇ
ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲਖਾਨੇ ਜਾਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ
ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ।
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਸਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕੀ ਅਪਰਾਧ ਵਪਾਰਕ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਸਾਹੀ ਰੁਮ (ਸੁਪਰਾ)। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਵਾਹਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ 7 ਥੈਰੀਆਂ ਪੋਸਤ ਪਰਾਲੀ, ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੁੱਲ ਭਾਰ 233 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਮੂਨੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ

ਕਿ ਸਿਰਫ 2 ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਅਤੇ 2.5 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ ਵਾਲੀ ਪੋਸਤ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਗ। ਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿਤੇਂਦਰ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਜਾਓ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਹੀ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਬਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ
ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"15. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਕਤ ਨਹੀਂ
ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਤੇਂਦਰ (ਜਿਤੇਂਦਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2004) 10 ਐਸਸੀਸੀ 562: 2004 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 2028) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸ਼ੋਕ (ਅਸ਼ੋਕ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 123 : (2011) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 547] ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਪੈਰਾ 11) ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ (ਪੈਰਾ 12) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਜੇ ਜੈਨ (ਵਿਜੇ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2013) 14 ਐਸਸੀਸੀ 527: (2014) 4 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 276) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਨਵੀਨਤਮ ਵਿੱਚ
ਵਿਜੇ ਪਾਂਡੇ (ਵਿਜੇ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਰਾਜ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਯੂ.ਪੀ., (2019) 18 215 : 2019 ਔਨਲਾਈਨ 942]
ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ।

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

18. ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਜੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਇੰਨੀ ਭਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 7 ਬੈਗਾਂ ਦਾ ਭਾਰ 223 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਥੋਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਜੇ ਦੌਰਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਲਏ ਗਏ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਨਮੂਨੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਜਾਂਚ ਸੀਲਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਸਨ, ਕਿ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
ਮਾਹਰ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਲੇਖ ਦਾ ਭਾਰ ਸੀ 6 ਕਿਲੋ 300 ਗ੍ਰਾਮ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੈਰ-ਸਬੰਧਿਤ ਦਲੀਲ ਲਈ ਸੀ।
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਮੂਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੇੜਛਾੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮੋਹਰ ਨਾਲ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 7) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ:

ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 1, ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 2, ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਸੀਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 3 ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 4 ਹੈ।
ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਸਨ,

ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ। ਅਸੀਂ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ। ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ
ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ-ਪੀਡਬਲਯੂ 7 ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"... ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਜਨਤਾ ਉੱਥੇ ਸੀ। ਦੁਕਾਨਾਂ ਸਨ ਪਰ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਕੋਈ ਔਰਤ ਨਹੀਂ
ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੈਨੂੰ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ
ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਵਾਸੀ ਕਾਹਰੀ, ਸੁਨੀਲ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਮੇਹਰ
ਪਾਣੀਪਤ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਰੀਂਦਾ ਰਾਮ ਵਾਸੀ
8 ਮਰਲਾ ਕਲੋਨੀ, ਪਾਣੀਪਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਲਗਭਗ 2 ਸੀ
ਪੀ.ਐਮ. ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਅਕਤੀ 5/10 ਮਿੰਟ ਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ
ਉਹ। ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ..."

ਇਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਣ ਲਈ
ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਐਸਪੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ
ਨਹੀਂ, ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ
ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੀਐਸਪੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 7 ਦੁਆਰਾ,
ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ
ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ , ਸਾਨੂੰ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ
ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੈਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੇ
ਪਰਿਵਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇਗੀ
ਮੈਂਬਰ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ
ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ। ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ
ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/
ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

